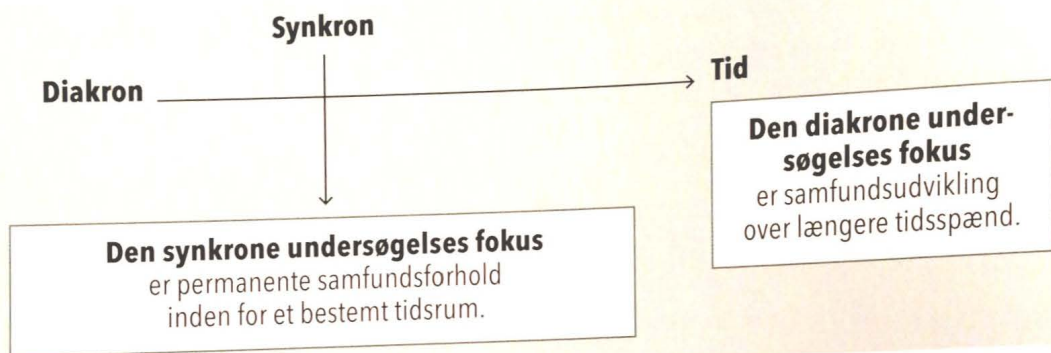

05 DIAKRON OG SYNKRON

Hvad betegner begreberne diakron og synkron? Hvordan adskiller den diakrone undersøgelse sig fra den synkrone i historiefaget?

Begrebsparret diakron og synkron er udbredt i både humanistisk videnskab og samfundsvidenskab, men bruges især inden for historiefaget. Det synkrone er det samtidige, mens det diakrone er det, som forløber på langs ad tidsaksen, som ændrer sig med tiden (se nedenstående model).

Diakron og synkron.

Begrebet synkron dækker derfor over undersøgelser af mere eller mindre faste tilstande på et bestemt tidspunkt eller i en historisk periode, fx samtidige fænomener som enevælde, merkantilisme og barok i 1600-tallets Frankrig. Her fokuseres på permanente forhold inden for et bestemt tidsrum, mens selve samfundsudviklingen træder mere i baggrunden.

Derimod tager den diakrone undersøgelse netop sigte på, hvordan forhold ændrer sig over tid, fx fra en historisk periode til en anden. Det kan fx være en undersøgelse af, hvordan styreformer, stater, pengesystemer eller landbrugsteknikker har udviklet sig over længere tid.

Begreberne diakron og synkron anvendes flittigt i forbindelse med bl.a. ♦erindringshistorisk og ♦historiografisk metode. Her handler den diakrone analyse om, hvordan en historisk periode eller begivenhed er blevet erindret eller fremstillet forskelligt igennem tiden. Den synkrone analyse fokuserer derimod på, hvordan og hvorfor man på samme tid kan erindre og fremstille en historisk begivenhed på vidt forskellige måder.